NAŘÍZENÍ

NAŘÍZENÍ KOMISE V PŘENESENÉ PRAVOMOCI (EU) 2023/1615

ze dne 3. května 2023,

kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/23, pokud jde o regulační technické normy upřesňující podmínky, za nichž se náhrada, peněžní ekvivalent této náhrady nebo jakékoli výnosy splatné podle čl. 63 odst. 1 uvedeného nařízení přenesou na klienty a nepřímé klienty, a podmínky, za nichž je toto přenesení považováno za přiměřené

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/23 ze dne 16. prosince 2020 o rámci pro ozdravné postupy a řešení krize ústředních protistran a o změně nařízení (EU) č. 1095/2010, (EU) č. 648/2012, (EU) č. 600/2014, (EU) č. 806/2014 a (EU) 2015/2365 a směrnic 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2007/36/ES, 2014/59/EU a (EU) 2017/1132 ([1]), a zejména na čl. 63 odst. 2 třetí pododstavec uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Článek 63 nařízení (EU) 2021/23 stanoví, že smluvní ujednání umožňující členům clearingového systému přenést na své klienty nepříznivé důsledky uplatnění nástrojů k řešení krize zahrnují rovněž na rovnocenném a přiměřeném základě právo klientů na odškodnění nebo náhradu, kterou členové clearingového systému obdrží v souladu s čl. 27 odst. 6 nařízení (EU) 2021/23, nebo na jakýkoli peněžní ekvivalent tohoto odškodnění nebo náhrady nebo případné výnosy, které obdrží na základě nároku podle článku 62 nařízení (EU) 2021/23 (dále jen „úhrada“), v rozsahu, v jakém se takové výnosy týkají pozic klientů a jejich příspěvků, a že se tato ustanovení vztahují rovněž na smluvní ujednání klientů a nepřímých klientů, kteří svým klientům poskytují nepřímé clearingové služby.

(2) Aby bylo zajištěno rovnocenné a přiměřené rozdělení úhrady, měli by poskytovatelé clearingových služeb spravedlivým a nediskriminačním způsobem rozdělit různé formy úhrady dotčeným uživatelům clearingových služeb. Část úhrady obdržená každým dotčeným uživatelem clearingových služeb by měla být úměrná příspěvku tohoto uživatele clearingových služeb k řešení krize ústřední protistrany, k níž měl nepřímý přístup prostřednictvím dotčeného poskytovatele clearingových služeb, pokud tento příspěvek vede k úhradě podle čl. 27 odst. 6 nebo článku 62 nařízení (EU) 2021/23 (dále jen „způsobilý příspěvek“). Ze stejného důvodu by uživatelé clearingových služeb měli obdržet úhradu bez jakéhokoli vzájemného započtení, ledaže by uživatel clearingových služeb měl závazek, který je splatný ve prospěch poskytovatele clearingových služeb, jenž má současně povinnost přenést úhradu na tohoto uživatele clearingových služeb. Aby se však zabránilo tomu, že toto vzájemné započtení nebo netting povede k neoprávněnému snížení částek splatných ve prospěch uživatelů clearingových služeb dále v clearingovém řetězci, je-li příjemce rovněž poskytovatelem clearingových služeb, měla by být úhrada, která se přenese na jeho uživatele clearingových služeb, vypočtena na základě úhrady, kterou obdrží poskytovatel clearingových služeb před provedením jakýchkoli odpočtů nebo vzájemného započtení.

([1]) Úř. věst. L 22, 22.1.2021, s. 1.

(3) Úhrady by měly být spravedlivým a nediskriminačním způsobem přiděleny všem uživatelům clearingových služeb, kteří poskytli způsobilý příspěvek, a na vlastní účty poskytovatele clearingových služeb, pokud tento poskytovatel clearingových služeb rovněž poskytl způsobilý příspěvek. Aby se dále zabránilo diskriminaci nebo nespravedlivému zacházení, neměli by poskytovatelé clearingových služeb při rozdělování těchto úhrad uplatňovat jakákoli ustanovení o podřízenosti ani jakékoli pořadí.

(4) Podmínky na trhu během fáze řešení krize budou pravděpodobně velmi napjaté. Je proto nezbytné zajistit pro uživatele clearingových služeb transparentnost a ujistit je, že finanční aktiva a nástroje určené k rozdělení úhrady jsou v případě selhání jejich poskytovatele clearingových služeb chráněny. Poskytovatelé clearingových služeb by proto měli v případě, že obdrží úhradu jménem uživatele clearingových služeb, držet tuto úhradu na zvláštním a odděleném účtu.

(5) Škála finančních aktiv nebo finančních nástrojů, které mohou být použity k odškodnění členů clearingového systému, klientů a nepřímých klientů, je velmi široká a různá aktiva a nástroje představují různé riziko. Aby bylo zajištěno spravedlivé a rovnoměrné rozdělení úhrady, měli by poskytovatelé clearingových služeb rozdělit různé druhy finančních aktiv a finančních nástrojů, které obdrželi jako úhradu, rovným dílem mezi jednotlivé uživatele clearingových služeb a své vlastní účty. Toto rozdělení by mělo být úměrné způsobilému příspěvku poskytnutému těmito uživateli clearingových služeb k řešení krize ústřední protistrany, k níž mají nepřímý přístup prostřednictvím uvedených poskytovatelů clearingových služeb, nebo poskytovateli clearingových služeb v rámci daného postupu řešení krize.

(6) Je nezbytné zohlednit provozní specifika a překážky spojené s některými druhy finančních aktiv a finančních nástrojů. Je rovněž nezbytné v co největší míře zajistit, aby uživatel clearingových služeb obdržel spravedlivou úhradu v případě, že není schopen obdržet určitý druh finančního aktiva nebo finančního nástroje nebo by z jiných důvodů raději neobdržel určitý druh finančního aktiva nebo finančního nástroje. Poskytovatel clearingových služeb by proto na žádost uživatele clearingových služeb měl v co největší míře převést dotčené aktivum nebo nástroj na jiného příjemce určeného uživatelem clearingových služeb. Není-li to možné, měl by poskytovatel clearingových služeb prodat příslušná aktiva nebo nástroje na trhu za převládající tržní cenu třetí straně a následně převést výnosy z prodeje na uživatele clearingových služeb.

(7) V zájmu zajištění transparentnosti a sledovatelnosti by poskytovatelé clearingových služeb měli v rámci svých možností co nejlépe informovat své uživatele clearingových služeb o veškerých rozhodnutích přijatých v rámci procesu řešení krize za účelem odškodnění za poskytnuté způsobilé příspěvky. Tyto informace by měly v co největší míře uvádět rozsah rozhodnutí o příspěvku k řešení krize podle nařízení (EU) 2021/23, skladbu úhrady a výpočet úhrady, včetně toho, jak poskytovatel clearingových služeb vypočítal úhradu určenou pro daného uživatele clearingových služeb. Ze stejného důvodu a s cílem zajistit, aby uživatelé clearingových služeb chápali vztah mezi příspěvkem, který poskytli, a úhradou, kterou obdrželi, by poskytovatelé clearingových služeb měli, je-li to možné, a aniž by porušili jakákoli omezení týkající se důvěrnosti, informovat uživatele clearingových služeb o celkovém rozdělení a skladbě úhrady.

(8) Toto nařízení vychází z návrhů regulačních technických norem, jež Komisi předložil Evropský orgán pro cenné papíry a trhy (ESMA).

(9) Orgán ESMA uskutečnil otevřené veřejné konzultace o návrzích regulačních technických norem, z nichž toto nařízení vychází, analyzoval potenciální související náklady a přínosy a požádal o stanovisko skupinu subjektů působících v oblasti cenných papírů a trhů zřízenou podle článku 37 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1095/2010 ([2]),

([2]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1095/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o zřízení Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy), o změně rozhodnutí č. 716/2009/ES a o zrušení rozhodnutí Komise 2009/77/ES (Úř. věst. L 331, 15.12.2010, s. 84).

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Definice

Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

1. „poskytovatelem clearingových služeb“ člen clearingového systému ve smyslu čl. 2 bodu 14 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 ([3]), klient ve smyslu čl. 2 bodu 15 nařízení (EU) č. 648/2012, nepřímý klient, sekundární nepřímý klient nebo terciární nepřímý klient ve smyslu čl. 1 bodu b), d) nebo e) nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2017/2154 ([4]), který přímo či nepřímo poskytuje clearingové služby v Unii;

2. „uživatelem clearingových služeb“ klient ve smyslu čl. 2 bodu 15 nařízení (EU) č. 648/2012 nebo nepřímý klient, sekundární nepřímý klient nebo terciární nepřímý klient ve smyslu čl. 1 bodu b), d) nebo e) nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2017/2154, který využívá clearingové služby poskytované poskytovatelem clearingových služeb;

3. „úhradou“ odškodnění nebo náhrada, které členové clearingového systému obdrží v souladu s čl. 27 odst. 6 nařízení (EU) 2021/23, včetně nástrojů účasti, dluhových nástrojů nebo nástrojů uznávajících nárok na budoucí zisky ústřední protistrany, nebo jakýkoli peněžní ekvivalent tohoto odškodnění nebo náhrady nebo případné výnosy, které obdrží na základě nároku podle článku 62 nařízení (EU) 2021/23, včetně případů, kdy je jakákoli z těchto částek podle uvedených článků přenesena na uživatele clearingových služeb;

4. „způsobilým příspěvkem“ příspěvek, který prostřednictvím člena clearingového systému ústřední protistrany za podmínek stanovených v článku 63 nařízení (EU) 2021/23 poskytl uživatel clearingových služeb v rámci řešení krize ústřední protistraně, k níž má nepřímý přístup prostřednictvím poskytovatele clearingových služeb, pokud tento příspěvek poskytnutý prostřednictvím člena clearingového systému ústřední protistrany v rámci postupu řešení krize vede k úhradě.

Článek 2

Forma úhrady

Úhrada, která je připsána nebo přiznána poskytovateli clearingových služeb a přenesena na uživatele clearingových služeb, může mít formu hotovosti, finančních nástrojů, nástrojů účasti, dluhových nástrojů nebo nástrojů uznávajících nárok na budoucí zisk ústřední protistrany.

Článek 3

Rozdělení úhrady

1. Poskytovatelé clearingových služeb spravedlivým a nediskriminačním způsobem rozdělí příslušnou úhradu mezi všechny uživatele clearingových služeb, kteří poskytli způsobilý příspěvek, včetně uživatelů clearingových služeb, kteří již nejsou uživateli clearingových služeb poskytovatele clearingových služeb, který obdržel úhradu, úměrně způsobilému příspěvku každého z těchto uživatelů clearingových služeb.

([3]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 ze dne 4. července 2012 o OTC derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů (Úř. věst. L 201, 27.7.2012, s. 1).

([4]) Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2017/2154 ze dne 22. září 2017, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 600/2014, pokud jde o regulační technické normy pro ujednání o nepřímém clearingu (Úř. věst. L 304, 21.11.2017, s. 6).

2. Poskytovatelé clearingových služeb vypočítají úhradu, která má být rozdělena, transparentním způsobem a informují zvlášť každého uživatele clearingových služeb v souladu s čl. 5 odst. 2 písm. c).

3. Poskytovatelé clearingových služeb přidělí úhradu na své vlastní účty a na účty svých uživatelů clearingových služeb, kteří poskytli způsobilý příspěvek, na základě výpočtu poskytnutého způsobilého příspěvku a nediskriminují jednotlivé příjemce ani neurčují jejich pořadí. Poskytovatelé clearingových služeb nepřidělí žádnou část úhrady na svůj vlastní účet, dokud na účty svých uživatelů clearingových služeb, kteří poskytli způsobilý příspěvek, nepřidělili část úhrady, na kterou mají tito uživatelé clearingových služeb nárok.

4. Poskytovatelé clearingových služeb mohou na úhradu uplatnit odpočty nebo vzájemné započtení, pokud má uživatel clearingových služeb závazek, který je splatný ve prospěch poskytovatele clearingových služeb, jenž má povinnost v souladu s článkem 63 nařízení (EU) 2021/23 přenést úhradu na téhož uživatele clearingových služeb.

Pokud je však příjemce rovněž poskytovatelem clearingových služeb, úhrada, která se přenese na jeho uživatele clearingových služeb, se vypočítá na základě úhrady, kterou měl obdržet poskytovatel clearingových služeb před provedením jakýchkoli odpočtů nebo vzájemného započtení podle prvního pododstavce.

5. Poskytovatel clearingových služeb drží úhradu, kterou obdržel podle čl. 27 odst. 6 nebo článku 62 nařízení (EU) 2021/23, na zvláštním a odděleném účtu, dokud nejsou všechny splatné úhrady plně rozděleny.

Článek 4

Druh úhrady a její poskytnutí

1. Pokud se úhrada skládá z různých druhů finančních aktiv nebo finančních nástrojů – bez ohledu na to, zda mají tato aktiva nebo finanční nástroje formu hotovosti, nástrojů účasti, dluhových nástrojů nebo jakýchkoli jiných nástrojů uznávajících nárok na budoucí zisky ústřední protistrany při řešení krize –, poskytovatelé clearingových služeb tuto úhradu rozčlení podle druhu aktiv nebo nástrojů. Každý poskytovatel clearingových služeb následně přidělí a rozdělí úhradu každému ze svých uživatelů clearingových služeb a na svůj vlastní účet, existuje-li nárok na úhradu, úměrně poskytnutému způsobilému příspěvku a ve stejném poměru, pokud jde o každý druh finančních aktiv nebo finančních nástrojů.

2. Poskytovatel clearingových služeb, který z důvodu omezení týkajících se vypořádání nebo z důvodu jiné překážky převodu některých aktiv nebo nástrojů není schopen přidělit úhradu uživateli clearingových služeb, který poskytl způsobilý příspěvek, ve formě požadované podle odstavce 1, neprodleně o této skutečnosti informuje dotčeného uživatele clearingových služeb.

3. Nelze-li omezení týkající se vypořádání nebo překážku podle odstavce 2 napravit do tří pracovních dnů ode dne, kdy uživatel clearingových služeb obdržel oznámení podle uvedeného odstavce, požádá poskytovatel clearingových služeb uživatele clearingových služeb, aby do pěti pracovních dnů určil pro příslušná aktiva nebo nástroje náhradního příjemce. Uživatel clearingových služeb může poskytovatele clearingových služeb rovněž požádat, aby přidělil finanční aktiva nebo finanční nástroje náhradnímu příjemci. Pokud byl uživatelem clearingových služeb určen náhradní příjemce, poskytovatel clearingových služeb převede finanční aktiva nebo finanční nástroje na tohoto náhradního příjemce v co největší míře a za přiměřené náklady pro uživatele clearingových služeb.

4. Není-li převod na náhradního příjemce podle odstavce 3 možný, poskytovatel clearingových služeb o tom dotčeného uživatele clearingových služeb písemně informuje do tří pracovních dnů ode dne, kdy byl určen náhradní příjemce, a uvede důvod, proč to není možné. V takovém případě poskytovatel clearingových služeb prodá dotčená aktiva nebo nástroje na zavedeném trhu s cennými papíry za převládající tržní cenu třetí straně a převede výnosy z prodeje po odečtení přiměřených nákladů na prodej na uživatele clearingových služeb.

Článek 5

Informování o úhradě

1. Poskytovatelé clearingových služeb písemně informují uživatele clearingových služeb, kteří poskytli způsobilý příspěvek, o jakékoli úhradě, na niž mají nárok.

2. Oznámení uvedené v odstavci 1 obsahuje všechny tyto údaje:

a) v příslušných případech kopii rozhodnutí orgánu příslušného k řešení krize, v němž se uvádí, že člen clearingového systému má nárok na úhradu rozdílu podle článku 62 nařízení (EU) 2021/23;

b) v příslušných případech kopii rozhodnutí orgánu příslušného k řešení krize, v němž se požaduje, aby ústřední protistrana odškodnila členy clearingového systému, kteří utrpěli nadměrné ztráty, jak je uvedeno v čl. 27 odst. 6 prvním pododstavci nařízení (EU) 2021/23, spolu s vysvětlením, jak je tato částka odečtena od jakéhokoli nároku na úhradu rozdílu podle článku 62 nařízení (EU) 2021/23;

c) jasné a přesné informace o úhradě, která se přidělí uživateli clearingových služeb, a o metodice použité pro výpočet této úhrady;

d) jasné a přesné informace o úhradě, kterou obdrží poskytovatel clearingových služeb před provedením jakéhokoli vzájemného započtení nebo jiných odpočtů v souladu s čl. 3 odst. 4 tohoto nařízení;

e) jasné a přesné informace o formě, v níž byla úhrada poskytnuta poskytovateli clearingových služeb, s rozlišením mezi hotovostí a finančními nástroji a mezi jednotlivými formami finančních nástrojů, včetně nástrojů účasti, dluhových nástrojů nebo nástrojů uznávajících nárok na budoucí zisky ústřední protistrany, a informace o skladbě úhrady pro daného uživatele clearingových služeb;

f) s výhradou jakýchkoli omezení týkajících se důvěrnosti obecné podrobnosti o celkovém rozdělení úhrady mezi uživatele clearingových služeb daného poskytovatele clearingových služeb a vlastní účty poskytovatele clearingových služeb;

g) výpočet úroku nebo jakýkoli jiný relevantní faktor, který má vliv na úhradu.

Článek 6

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 3. května 2023.

Za Komisi
předsedkyně
Ursula VON DER LEYEN